

Lilzės Keleivis

(pirma „Naujasis Keleivis“).

„Lilzės Keleivis“, kas Vėnyciai išdūdamas kaštoja
ant Bertainio Metro 50 Pen.

Apštelawimai yra nu bile kofio Vusto priimami, arba
ir paczoi Drukorijoj

J. Keyländerio bey Sunaus
Lilzėje, Aufštoje Ulyez. 67 (Gobe Str. 67).

U p s a k i m a i,

i Drukoriją Lilzės Keleivio funkciami kaštūja po 10 Pen.
už kožną smulkeis Raštais išpaustą Eile.

Gromatos dėl Lilzės Keleivio patiš išražomios tampa
nusustos i Lilzėje, Gartenstraße 38. 3 Tr.

Nro. 8.

Lilzėje, 22. Februariju

1884.

Ant šešt. Nedel. po trij. Karalū.

Emang.: Lut. 8, 4-15.

Rita pūle ant gerōs Dirvōs.

Priliginimā musū bendieniškōs Ewangē-
lōs mums Wiešpats patš išguldo, parody-
damš, kaip tuleropay žmonū Szirdys Diewo
žodi priima. Užkietyos Szirdys jo wisay
ne nor, kadangi Weluas joms Diewo žodi
atim, jeib ne tiketu ir išganytingos ne pa-
stotu. Sekloja Szirdysa Diewo žodis ne
gal Szakniēs rasti, kadangi jos žodi su
Dzangsmu priim, išgirdamos, ir Walandq
tik, bet Ezese Pagundymo atpūl. Neczytose
Szirdyse Pono Diewo žodis ne gal augti,
nēsa jis nufmelkinamas tampa Rupscejis
Bagothste bey Raštaknumu šio Swieto ir
ne gal atnešti Waisaus. Tiktay tose Szir-
dyse, kurios gerajei Zemei prilghsta, gal
Pono Diewo žodis uždgti ir šimteropq
Waisu nešti. Szitam Priliginime Wieš-
pats ne tiktay nū tujū kalba, kurie ghwena
kaip jis tur patš ant Zemēs waikšzioti,
bet tie žodžei yra kalbēti krišcijoniskajei
Dzanycei wisū Ezēsū, jie yra lyg Zercolas
wisems Surinkimams bey wisems Klausy-
tojams Diewo žodžio. Bet ne tiktay Pa-
mokinimas, bet ir Pagraudėnimas yra šitas
Priliginimas wisems Klausytojams, kad mē-
gytus sawo Szirdis ir pasiprocamotus, jeib
jos wis daugiaus gerajei Zemei prilghtu.
Labay swarbus šitas Graudėnimas yra, to-
dėl Wiešpats ir patš ji istardams sako:
„Kas tur Aufes klausyti, tas te klauso.“
Jr musū Kaltybe delto jū bidēsne yra, jey
jitas Priliginimas tacziaus be Jęgnonēs prie-
musū paslikt. Jėzus Kristus, tikrašis Sē-
jas dar ir bendien sawo žodi kaip ghwaję
šęly musū Szirdyse sēja; bet ir dar šen-
en išsipildo ans Graudėnimas, nēsa dar
dabar wala nū tōs Seklōs labay mentay
s, kadangi ne daug yra, ku-
tikray klausosi, ir ji palaišo
ti pakarnoje bey cžštoje
ies Kantrūre, tay esti,

tikroje Twirthybėje. — D kaip stow su tawo
Szirdimi, miels Skaittytojai? Tu Diewo
žodi jau tankei gana bufi girdējēs, bet ji
nū tawo Szirdiēs ir wēl bufi dawēs atimti;
tu kartais Diewo žodi rasti su Dzangsmu
priemei, bet Ezese Pagundymū bey Rups-
cziū jo ir wēl užmiršai. Kaip retay tawo
Szirdis prilgho gerajei Zemei, kaip retay
Sēkla Diewo žodžio taw i atnaujintq Szirdi
ipūle? Ne užmirš, Sėjējas ir yra Wiešpats
Pjutis. Jis kartunt ir tawē Waisaus klaus,
todėl melstis, jeib Wiešpats tawije sawo
Sēklai ir tikraję Zemę rastu, kuri Waisaus
neš sawo Ezēsū.

Grom. 2. Korint. 11, 19-12, 9.

„Mielausey giršūs sawo Silpnūbe,
kad Kristaus Stiprybe pas manę
gwentu.“

Musū Gromatoje mēs randame daug žo-
džiū Ghrasū, ir mums iš Pirmo rodytus
kaip kad Apaštalas tiktay sawo Ghrasū
jiesko, Pakarnyšis užsigidams. Nods Apaš-
talas Powils daugiaus kaip kožnas litš dir-
bēs yra. Kiek jis istrinwojo, kiek Brigada
jis dėl Ewangēlōs kentėjo? Bet kad jis ši-
toje Gromatoje apie sawo Darbus kalba, tay
jis tai toktai dėl neteisūjū Apaštala daro,
kurie par Korintionus ji nor išdaržyti, ir
jis parodo kūmi tikras Apaštalas sawo Ghrū
jieskoti tur. Atskartodams jis sako, kad jis
tōs Garbēs, kurios netikrejie Apaštalai gei-
dzia, ne jiesko; „jeygi turu girtis,“ sako jis,
„giršūs sawo Silpnūbēs,“ ir toliaus, „sawimi
nesigirtūs, kaip tiktay sawo Silpnūbēs.“ Dėlto
mēs šitoje Gromatoje tikray apmastydami,
randame didžausq Pakarnumq. Su kofiu
Pakarnumu kalba Powils apie Apreiskimq,
kuri jis ištyrē! Jis wos išsidrysta sawę wa-
dytis žmogumi Kristuje, kūrš šito Apreisk-
kimo wertas laikytas tape; ir nū wisū žo-
džiū, kuriūs jis šitam dhwnam Jsthyrime gir-
dējēs yra, jis tiktay tus primen: „Te pa-
kanka taw mano Malone, nēsa mano Stip-
rybe Silpnūje macni.“

Tai yra tikrašis Ghrasū po Diewo Akū;
niekados ne užmirškim tam Garbę dūti, kur-
sai mus sawo Malone pastiprina. Amen.
G. Jedinat.

Jš Deputiertū Saimo.

Sufėjimas nū 14. Februarijaus. Nū
Magistrotū Pozū bey Lilzės Miesto buwo
Saimui Paprašimai prisiusti, kurišje prašoma
yra, kad pagal Paweilsq Pamokflo-Užweizdū
Elfas-Votringū Zemėj ir musū štaurintose
Prowincose Liekoria Komisjions sustatys
taptu, kurfai ant Sweikatōs aufstēsneses
Szuilēs aplankancziujū Szuilofū padabotu,
kadangi prie tujū jau labay ankstybame Am-
ijj wisokios Klaudos bey Regales astran-
dancziōs, kurios potam per wisq Ghwastis
Ezēsq nestliaujancziōs ir Drutybę musū Jau-
nyštēs supustyjancziōs.

Pamokflo Komisjions šitus Paprašimus
Regierungai ant ypatiško Padabojimo padūti
užmane ir tq Klausimq po Akū state, ar iš
Tiesōs minētases Szuilēs aplankantiejū Szuil-
lofai per neapwaliojamq Szuilēs Darbq sawo
Kuno Sweikatq patroyjantis. Todėl ši
Dalytq ypaczey mėginti Reikalš esqš.

Deputiertas Langerhans užmane, kad Wal-
dzia sawo Pasiprocewojime už Sweikatq
Szuilofū rupindama nepalstu, bet dar už
daugiaus Pagerinimū rupintu. Ypaczey šis
Deputiertas welhja, kad daugiaus Pamokflo-
Stundū Turnawimui pristirta butu ir wisas
Turnawimas pagal kitoki, šwieju Darwadū
waromas taptu, jis nurode ant wieno nū
Deputiarto Wirchow isleisto Rašto, kuriame
išrodoma yra, koki naudingq stiprinanti Pro-
whjimq ant žmogaus Kuno prufiskafis Pa-
rodemarfās padaras. (Kiti beje tq powisam
atmesti mellytu, sakydami, kad jis su Protu
apdowanotaji žmogu i Masynq pawertas).
Potam turencziōs ir nū Ministerio iwefkoses
majū Kubitiū Turnawimo-Szpielos toliaus
wartojamos buti. Jškada, kad Girdis Už-
weizdėjimo Jofanas toš asitrus esqš, šey
mažieji Waitai be jofio Tirkidimio žalioje
Girioje aplinkuy bėgioti ir ten gana bowytis
galētu. Szitos Szpielos turencziōs ir nū to
Moktytoji, kurie šey su Turnawimu nū-
Darbo neturentis apweizdziamos buti, ie ten
Dumq sawo Szuilofū daug geruus galentis
paginti mokytis.

Deputiertas Bergē sako, kad wisū minē-
tieji piktiei Paūlaikimai prie aufstēsniujū

621872/21315

Szuiłta iŝ to pareinantis, kadangi fendien nū Szuiłokā per daug žinojimo eŝq praŝoma, o toliaus ir iŝ to, kad per daug Mokŝtoją prie Pamofŝlo eŝq wartojama. Įpaczey dēl paŝtuy minėtoseŝ Prieŝaŝtėŝ Szuiłokai per daug Darbo gaunantis, neŝa tiekwiens Mokŝtojis jiems wiŝofius Ūzdawimus priŝkiras, furius jie potam wos galentis apwalioti. Eŝq rods dhwnas Daiktas ŝakhti, kad per didyŝis Iŝmofinimas Mokŝtoją (t. e. prie aukŝtesnia Szuiłta) Iŝladq Szuiłokams darqŝ, ale Tieŝa toktai paŝliektanti, neŝa jie patyŝ labay aŝtrej eŝantis eŝfamenarūjantis, o po to ir ŝawo Szuiłokus teipjau aŝtrej mēginantis. Iŝ to tas piŝtaŝis Paŝlaikimas pareinas, kad Szuiłokai per didi Ruŝiŝlyŝimq ŝawo Ūkŝi Szwieŝybe iŝ Dalieŝ prapuldantis, o ir ŝeip neŝweŝt paŝtojantis.

Deputiertas v. Minnigerode tq ŝatytaji Klaŝtimq per labay ŝwarbu laiko ir todēl ne nor, kad jau dabar Deputiertai apie ŝi Dalyŝq i Suŝtrotyŝimq iŝtotu. Su Parodemarŝa galentis ŝalnerei ir dar daugiaus eŝfecierrūjantis buti, ale toktai n'eŝq Tieŝa, kad Szuiłokai per Giridŝ Ūzweizdējimo ŝokanq menŝiaus Walnybės ant Paŝtwaitŝtinējimo bey Szpielū turentis, tas ŝokanas eŝqŝ labay lengwu Budu wartojamas (Pons v. Minnigerode yra patŝ Giria Ūpturētojis bey didis Medziotojis). ŝeip tas Pons tai atkartojo, ŝa titi jau buwo ŝakē.

Walzdjids Wieteninkŝ, Geheimmrots Bonig, apŝafe, kad Waldzia be Perŝojimo ant Paagerinima minētujū Paŝlaikimā prie aukŝtesniju Szuiłta dabojuŝi, o ir toliaus daboŝenti.

Tāmi Saimo Ūŝliŝkimas ant ŝidŝ Dienōŝ ūŝbaigtas tape.

ŝefantysis Suŝiejims bus Ūtarnintēj laikoms. Aut Ūpmatymo pareis: Kreiŝa bey Prowincōŝ Dawadas Hannoveriū Zemei.

Kas paŝtutiname ŝeŝe Ŝwiete nuŝidawe.

Iŝ Wokietijōŝ.

Berlyne, 15. Februariju. Wieŝpats Ciecorus priēme praējuŝe Nedēldienę Princę Fridriŝi nū Hohencollera, kurŝai Ciecoraus Wietenintu prie Palaidojimo Ŝwenteŝ Princēŝeŝ Georg nū Jafŝā Mieŝte Dresden buwo, o Panedēltyj buŝencūŝus Didercikius nū Badū bey Oldenburg, kurie ant trumpo Ŝeŝo Berlyne wēŝeja.

— Ciecorus yra paliēpęŝ, kad ŝime Mete 7. bey 8. Armėkurs didzius Rudens-Manėwerius laikytu; ŝaiteliū Manėweri bus prie 5., 6., 9. bey 10. kuro ir wiens didėnis Ūpgulimo - Manėweris su Plaŝinimais paŝ Koblenco Mieŝtq 5 Nedēles ilgay laikoms.

Pamofŝlo - bey bažnytiŝkū Daiktū Ministeris, Pons v. Goffler, yra prie wiens ŝpatiŝko Ūŝitropyjimo atwiray iŝtaraŝ, kad ŝaŝtos ūž Iŝlaikimq žemujū Szuiłta arba ir titi tojo gerokōŝ Dalieŝ toŝs Iŝaiŝimas eŝqŝ, kurŝai įpaczey bėdnāŝus ir i žemaseŝ Szuilėŝ ŝawo Rudikius ŝuncencūŝus žmones labay ŝunkeŝ ŝpaudas. Ministeris todēl prie naujujū Szuilėŝ Dawadū powiŝam tam Praŝimui prieŝ bus, kad žmones patyŝ ūž Szuilėŝ Iŝlaikimq rupintu, toktai turenti pati Waldzia daryti; įpaczey jau to dēley, kadangi ji su Prie Warta ant to laiko, kad wiŝi žmonia Rudikei Szuilę aplankytu.

— Dabar eŝafis maŝkolikŝas Paŝtuntinis prie praucuziŝkoŝeŝ Walzdjids Paryžo Mieŝte, Kunigaikŝtis Orlow weikeŝ per Paŝtuntini i Berlynq prie wokiŝkoŝeŝ Walzdjids pawadintas tapŝes. Ŝis naujyŝis Paŝtuntinis ale Firŝtui Biŝmarkiui labay mēgŝas ir tas Perkeitimas powiŝam pagal jo Dumq eŝqŝ, o kadangi Biŝmarkio Ŝentainis, Grows Herberts Biŝmarkis, per Paŝtuntini i Petersburki pawadintas yra, tai iŝ naujo aiŝkeŝ matyti galima, kad dabar wiŝos Patnes tarp Wokietijōŝ bey Maŝkolijōŝ i Ŝalę pabraktoŝ yra.

Berlyne, 19. Februariju. Wieteninkas maŝkolikŝtū ŝalnieriŝtėŝ Dalyŝtū, Gendrolmajors Firŝts Dolgorucki, kurŝai ŝeip Pałydejime ŝawo Ciecoraus randaŝi, yra watar paŝ

Firŝtq Biŝmarki i jo Dwarq Friedrichŝrub paŝdawęŝ. Firŝts Dolgorucki tape pirm ŝelita Dienū iŝ Petersburki i Berlynq ŝugrybdams nū Ciecoraus priimams, furiam iŝ aiŝklausus Prieŝelyŝtėŝ Patikrinimus nū ŝawo Ciecoraus praneŝe. ŝieŝ numanyti galima, turenti jo ŝelione tq Prieŝaŝti, kad nū muŝt Walzdjids Puŝeŝ toŝijau Duma butu iŝeŝtiamia.

— Ŝaktōŝ-Dawado-Komiŝijōŝ yra ŝaŝtas Ŝaktōŝ-ŝenŝlo (Ŝagdŝchein) nū 20 Mk. ant 10 Markiū pamažinęŝ; ant wiens Dienōŝ iŝŝatomū Ŝaktōŝ-ŝenŝlū nebibus gauti, ūž tai ale yra tas Ūzmanynŝs priimtas, pagal kuri Ūrėdininfams nū ŝaŝtū walni Ŝaktōŝ-ŝenŝlai ja Ŝlužmōŝ Walŝciui iŝraŝomi gaŝeŝ buti. Sumdimo, Warimo - bey wiŝoki titoki Ŝatta yra Ŝwenteŝe arba ŝwentoj Dienoj Diemo Ŝlužbq belaikant ūdrauŝta.

— Ciecoryŝtėŝ Saimas bus ant 4. Merco pawadinamas.

— Paryžo Mieŝte buwo pirm trumpo Ŝeŝo wiŝofie newieŝlybi ŝaŝtai iŝbrufamojami, kurŝe muŝt walboniŝkieji Namai bey aukŝtujū Stonū Draugyŝtėŝ Berlyne iŝdarŝomi tape. Tus ŝaŝtus norėjuŝis Prancuzai ir i wokiŝkaję ŝalbq iŝwerŝdinti, ale ŝaip weik jie i muŝt žemę pareitu, tai jie nū Wyriaŝybeŝ atimami bus, neŝa Ŝtotsanwalts Berlyne yra tus ŝaŝtus ūdraudęŝ. Teip iŝ Paryžo wiŝ iŝ wlen menŝay Gero girdeŝi yra, Dieŝcioniū Paŝlaikymŝs prieŝ ŝis ŝitq jau negražus, o prieŝ Swetimāŝus dar praŝeŝnis, iŝ to jiems menŝay Ŝarbėŝ te pareina, kuriōŝ jie teip labay jėŝko.

Berlyne, 17. Februariju. Tas Ūkrātas, ant kurio Princas Endrikis, antraŝis Sunus muŝt Karaluno, ŝawo dabar weikeŝ jau paŝbaigŝenczej ŝelionei wartojo, pirm Trumpo Ŝeŝo netoly nū Florida labay ŝmarku Ŝturmq pertriwoti turėjo, o Princas paŝfai Romandq wede. ŝaip Priegada giliuŝingay pro Ŝalę buwo, wiŝi ant Ŝiepio Ŝantieji aplink Princę ŝuŝtrinko, jam ŝawo Palaimōŝ Weljimus iŝtardami. Ŝyŝai ale paŝarney jam iŝreikŝtaji Ŝyru neprēme ir ŝakē: „Ūŝ dar daug ŝartū ant Ŝuria turēŝu ŝekanti,

Kapteinio Bontekoe pawojingoji ŝelione.

Papasafojimas apie wiensq Ūkrāto Sudaužymq nu Meto 1619

nu ŝelty Pilla i lietuwikŝtū ŝalbq iŝwerŝta nu G. R. Pradzia Kro. 7.

ŝaip Diena iŝauŝo, iŝejo teŝs Ŝwatininkai iŝ Girėŝ Ŝantumpno ir kreipėŝ ant Ŝurū link. Kapteinis, kurŝai paŝtūjame Ŝeŝe wēl ŝawo Ŝitprumq buwo igyjęŝ, ŝiunte jiems tris ŝawo Ūyru prieŝais, kurie jau popirma per Metus Indijoj ūŝilaitke buwo ir su Medinaiŝeis apŝiekti moŝejo. Su dide Proce wieni antāŝus te permane. Medinieŝiems tape pajenklinta, kad jie ne dēl tokiōŝ nors Reprietelyŝtėŝ atėję, bet Walgio-Dalyŝtū pirkinorentis. Jie po to atneŝe Wiŝtū ir mažuma Ryŝū, toktai jiems su wiŝofeis menŝais Daikteleis atlyginama tape. Su ŝitu atlyginimu rodėŝ jie ir pakajingū eŝantis. Prieq to ale jie wiŝ be Perŝeitimo i Laimq žiurėjo, jeib matytu, ŝas ten paŝawota eŝq. Kapteinis buwo ant tuŝejojio Laimo žėglis iŝŝplėŝti dawęŝ, jeib jo trudnaji widutiŝyji Paŝlaikimq ŝiek tiek žmonū Ūkims paŝawotu. Tė Mediniejai ŝaip rodėŝ ne wiŝay su tā Ūyru ŝalba iŝŝitėjėjo ir popirma perŝliudyti norėjo, ar jiems wieryti galentis, o iŝ Tiesōŝ, ŝiek jie numane, buwo Wargingyŝte tā Bedžiū ne menŝa.

Hollenderiems wiŝtas ant to parėjo, gerq žopofiq Maŝto-Dalyŝtū paŝrupinti, jeib po to weikeŝ toliaus i Mieŝtq Batavia ant Ŝalōŝ Java ŝelianti galėtu. Kapteinis apŝiēme, su ŝetureis ŝawo Ūyru ant Ūpės prieŝ Ŝrowę nuŝtirdams su wienu tame Tarpe atgabantu Laimuku iki Ŝwatininkū Kiemo nuŝigauti, jeib ten Maŝto Dalyŝtus paŝfai parupintu, o ŝaip pamilyŝjo, teip ir dare. Tame Kieme, kurŝai iŝ praŝtū Mendriū pabudawotas buwo, pirko iŝfai gerq Ŝmotq Ryŝū, ŝaip ir kitokiū walgonū Dalyŝtū. Ŝis ir paŝs su Ŝawaiŝeis geray paŝwalge, jeib paŝŝtuprintu, o Medinieji jam Palmū Wyno pridawe, kuri jie labay ŝauney moŝejo prigatarwyti. Wataras jau netoly buwo, ir jis per prideringq Daiktq laike, i Laimuti atgal ŝugryŝti. Jo ŝeturi Ūyrai, kurie su ŝami drauge buwo atŝellawę, neŝ jokiōŝ Priegadōŝ neprifibijojos ir nenorėjo jam ŝekti. Dēl gerojo Paŝwalgymo jie buwo iŝdykē paŝtoje. Jie per ŝakti norėjo Kieme paŝlikti ir su Medinaiŝeis girtūti. Tai buwo beje Ŝawmalinkyŝte, kuri jiems labay daug Darbo padare.

Ŝaip Kapteinis wiens patŝ ant ŝakwynės i Laimq paŝidawe, o ten ir Walgio-Dalyŝtus nunėŝti dawę. Prie Krantōŝ buwo ŝeli Ŝzimtai Indijonū ŝuŝtrinŝę, kurie žaunhyjo, rekawo ir wiŝofiu Budu ŝaipėŝi. ŝieŝ popirma numanyti galima buwo, norėjo jie Ūtgalgryžimui prieŝytiŝ. Kapteinis greitay

ŝuŝiēmęŝ tus pirktāŝus Daiktus i Laimq imete, nutwėre du tā Indijerū prie ŝankōŝ ir inverte jūdu, ŝaip kad tudu jo Werginiu butu, i ŝubojanthyi Laimq. Jie teip wyriŝkay nutwerti budami nežinojo, ŝaip jiems nuŝidawe ir labay paikq Weidq parode, turėjo ale klaudyti ir wiens ant wiens, o antraŝis ant antrojo Ŝelko Wenkio paŝŝėdo. Tas draŝuŝis Ŝyropėons paŝfai i Widuri ŝtojos ir teipo Ūtgalgryžimas be jokio Ūrfinimo nuŝidawe.

ŝožnaŝis tā dwiejū Medinujū, kurudu dabar itis priwerŝtu tape, turėjo ŝawo Dirje ilgg Peili, kurŝai pagal indiyŝq Budq apnūdyts galėjo buti; Kapteinis ale jiems prieŝais neŝ jokio Ŝinklo neturėjo. ŝaip ŝi Ŝalq waziawę buwo, pradėjo tudu Mednāju ŝubrey su ŝis ŝitu ŝnefėti ir ant žwairiujū Ūkū bey ruŝtojo Weido lengw ŝuprantama buwo, kad jūdu be Ūbejojū Ŝyropōŝ žmognu nužiudyti ir iŝrabawoti ŝeŝ. Ŝytoje Priegadoje Kapteinis su wiŝyŝkiu ant dhwōŝs Miŝlėŝs parėjo, ŝaip gelbėtis galėtu. „Toj didzjoj Baimėj ŝawo Ūkis Dangun link paŝellau,“ teip patŝ paŝafoja, „ir Wiŝugalentū“ Pağmelbziau. Tai man teip dūr ŝaip kad man ŝas norys i giedocziau.“ Ŝis todēl h hollendiyŝq Ŝieŝmę pro aiŝkeŝ, to nū eŝi.

pirmkol fita Palaima arba Nepalaima man galės buti pavieryta!"

— Wafar buvo „Lewiskės Moteritū Draugyste“ susiję, kuriame sutarta tape šaletinei Draugystei Tilžės Laukės Kreizo 300 Markių, Mieste Braunsberg esančybei teipojau 300 M., o Draugystei Pr. Hollante ant Statymo wienės Diakoninės 300 M. iweityti; Draugyste Mieste Seeburg gauna ant Pasalpės 150, o nu Growenės Lehndorff Rytprūsėje gruntawotieji Siratū Butai 500 Markiū.

Berlyne, 19. Februaris. Karo-Ministeris Bronsart v. Schellendorf yra wafar po Pētū ant Apšilankymo prie Firksto Bismartio i Friedrichsrub iskeliamas.

— Dr. Strusbergis, kursai per daugel Metū Londone gyvena, parkellaus, kiel dabar girdima, ant Welyjimo daug Berlyneriū bey fitū didžiū wofiskū Fabrikantū dar šime Mēnesy atgal i Berlyną, jeib keles didžes Gelželio-Budawones bey Kalufasimus užsimtu. Strusbergis ant Pagalbės didžius engliskūs Piningoczius turys ir sawo Kanuras didžioje Ulyčioje po Lepū atwerses.

Iš Estereikijės bey Ungarū.

Wyne, 18. Februaris. Estereikistafis Karaluno Pors pasidās po trumpo Gžeso ant Relionės i Turkiją, pirma i pati Konstantinopeli, po to ir i fitus didesniūs Turkijės Miestus.

— Karalunas Rudolps bey Erercikis Johann yra ant Nusidymijimo wiso Swieto wienam spiritistiskam Kunstininkui, Wardu Bastian, po Altiū ne menkūs Draugystės aukštū Pona bey Žiuponiū isrobes, kad Spiritistū Kunsta tikt Monai bey Melai yra. Balocziuje Erercikio Johann turėjo tas Dymū Darbū nusidūti. Gze tas Dymū Mistras is Pradžios wifokės Dwases parode ir prie Raktūs bey Kantū tū Sustrintusujū saltis, daugus Pakrutinims nusidawe, kaip ale treti Šyki wiena dide Dwase pasirode, sugawo ję Erercikis bey Karalunas su tam Dalykui nu jū pacziū ismishytaiš ir isbandytaiš Lamatais. Dwasei pro wienas Duris atsitraukt benorint, užpūle tos Durys teip drutay, kad ses nieks teip weik nebigelejo atwerit. D prie Durū sugautoji Dwase buvo — patšai Ponuzis

Bastians — Sopagus isstaves, ant Žekitū bestowys. Jis buvo is Tiesūs kaip kofit Dwase isbalėjēs ir drebejo ant wiso Runo. Karalunas jū nurambe ir safe, kad jam nieko nenušidūse. Potam jis ant Žekitū padurmay is Baloczius isbēgo, ir Jūksmas anoj Draugystėje, kur tulam tū jūdaję Kunstę bewarant salti Szurpulei per Kuną buvo eje, dabar be Galo buvo. Erercikis anam Prigawikui jo Sopagus, kures jis už Durū buvo palikti turēs, per Tarną i jo Gaspadą nusiunte, ir dabar daugel i aną Kunstę Tikincziujū (raši ir musū Lietuwoje tokiū yra, man teip rodoš, kad Kartą jau kur norint lietuwiškų Kalboj apie tū Kunstę esu skaitęs) pomisam fitotids Dumūs apie šokius Dymūs yra pastoje.

Iš Italijės.

Ryme, 18. Februaris. Praėjusoj Raktije šowe tarp Montalto bey Korneto keturi Ginlais apširde Balamutai ant wieno Gelželtruki apwaktosancio Zalnieraus, kaip Karalus su sawo Lydetojeis nu Jaktūs sugryjo. Zalnierus hēsūs Szuwius isšowe ir wieną tū Biktadējū suronhyjo. Toliaus jis wieną Plēczią atēme, furi ant jo mēša, su Baraku papildyta bey degancje Lunta itaisyta buvo. Biktadējei pasprudo. Perjēstojimas yra prafidēs.

Iš Masfolijės.

Petersburkij, 16. Febr. Kupczykēs Wyriausybe yra nu 7. Februarisjus labay minētina Apšalima isleibni, pagal furi swetimi Sziepei ši Metū masfoliskuse Ostuse dar Kartą nebipriwalo sawo Laworus permacziūti arba persikēti dūti, jey toktai jau Sziepis Ramėj pagal masfoliskū Budą yra dawēs daryti. Szitas Padawadyjims yra nu Ciecoraus patwirtintas.

Petersburkij, 15. Febr. Pasēkju Rinigaitkezio Delow yra iskiolistafis masfoliskafis Pasuntinis Londone, Barons v. Mohrenheim minawojams. Szita žine ale dar tur buti patwirtinta.

Iš Englanto.

Londone, 15. Februaris. Wienoj Swēlyčioj hendien nu fizion esancijosēs fonzewatywiskosēs Draugystēs Susijimas buvo laikoms, kuriame Priestariawims prieš

Waldziūs Weikimą dēley ēgipitiskojo Karo isreiskiamas tape. Toje Draugystėje buvo fofite 5200 žmoniū, tarp kuriū ir daug Parlamento Draugjanariū radofsi; wisi sawo Respakajingumą isitare. — Szendien pirm Pētū yra nu Kontre-Admirolo Hewett is Suafim Depeše parėjusi, pagal fure ten wistas iskiol geray stow; pirmoji Dalis Maryneriū Piestenintū jau esanti atwyfusi.

Iš Prancuzijės.

Parize, 17. Februaris. Princas Wiktors Napoleons yra wafar i Parizą parkelliamas ir Namufe sawo Tēwo su Prieteleis jo Giminės Susijimā laikēs.

— Parizjo Miesto Rota iwelhyjo 500,000 Frankū ant Uzmokėjimo Nūmūs bēdnū Darbininkū bey Uredininkū.

— Marynēs Ministeris yra Saime isstares, kad jis prieš Budawojimā po Žemę einanciojo Tilto (Urwo, Tunnelio), kursai Englantą su Prancuzija sukabiti gal, esgš.

Iš Egipto.

Kairo, 18. Februaris. Gendrolus Graham yra wafar su passuje Dale atstusiojo Waisto i Suafim istraufes. Maistinincai pagal wieną Depeše wafar anšty Apsaudimā padrutintujū Wietū esantis pradēs, ale potam nu Kaiteliū persikējami jie wēl atsttraufe. Gendrol-Konzelis Baring wafar Wafare is Chartum žinę gawo, kad nu Gendroliaus Gordon isleistas Apsafimas Pultauninkū Mahdi per Waldong Žemės Kordosan iziuryš ir Pusę Mokefniū atleidiūs.

Iš Amerikės.

New-York. Wandū Žemėje Cincinnati dabar galiausey jau sekti pradeda. Tame Tarpe ale Bēda labay dide yra pastojusi. Wisur yra ant Pasalpės i Bēdą Parėjusujū Piningū renkama, Saimas ant to antru Kartū 200,000 Dolarū yra iwelhyēs.

Iš Lietuwės bey abiejū Prūsū Prowincū.

Tilžėje, 18. Februaris. Magistrotui bey Wieteninkams šio Miesto yra hendien nū Pono Registerungūs Prezidento Steinmann is Gumbinės sefancioji Depeše parkusta: „Welyju Giliuti ant Patwirtinimo Strymo Pono Sztadtrotū Chefing per pirmaji Burgemistrą. Wisame Mieste fita džiaugmingoj

Atgarėjimas parėjo. Tie razbaininkiskieji Indijerei is šito Giedojimo kebėjosi ir su wienū Šykiū fitūs Dumūs pastojū, jūdu dar niekados toki aisku žmogaus Balgū nebuwo girdejusiu. Jūdu is to Giedojimo džiaugēs, plake su Rankomis ir teip labay jūkēs, kad bewel tas Laimelis apwirtes butu, kursai pasrowuy wis tolyn plauke. Tame Gžese tas Kapteinis wis wieną Giesmę po antrūs giedojo, iki jie su Laimū i tū Wietą sugryję buwo, kur Kapteinis su sawo Wyrais sawo Dumi buwo pasidareš. Szicziū jis tūjau wēl su Sawaisis susikalbėjo, dawe Maisto Dalykus ant Krantūs isnešti ir tada tū Laimuką atgal siunte.

Raktis pakajingay praėjo. Kaip ale sefantyjū Rytą tie keturi Kapteinio Lydetojei dar nebuwo sugryję, didis Pasirupinims atirado, kad ne jiems toks Regilinkis butu istropijēs. Weikē isširode, kad fitas Pribijojims ne be Reikalo buwo. Po trumpo žeso pastambėjo Medinujū Karo-Szautsmas, isus Reikawims, kad ji wos Ausys isstrioti galėjo. Gzielais Bureis jie is Gires wirtū, su Kardais, Peltis bey metamoms iap.

Hollenderi nubēgo pas Laimą ale pirmkol jie is Wietūs fah Medinieji panoko. Jie su ir i Rową parėjo. Gysu žgalėjimu. Dwy-

lka Wyra tape su toms apnūdytoms Ragozinims suronhyti ir weikē sawo Gywasti paliko. Su anais ketureis, kurie ten Kieme dēl sawo Sawwalninkiskēs rasi teipojau baifu Emeri radę buwo, is wiso tas Apšilankymas ant Sumatrūs 16 žmoniems Galą atgabengs buwo.

Galtausey pasiseke majaji Inkarą, kursai ne norėjo dūtis i Aukšti pasifelti, isklofoti ir dabar Laimas tūjau tolyn paplaufe. Wējas buwo apšifukēs ir Reliaujantiešims labay prideringās. Be jofidūs Priegadūs Laimas su Umaru per Seklumą perwarytas tape ir potam i walnay filstancziūs Wolus parėjo, kur Kelewei dabar atwirose Jurose radofsi.

Jie Patrancziū i Pētūs sintay waziawo. Szen ir ten jie prie mazu Salucziū apšifoto, jeib ten su šwiežumi Wandenim, Kofos-Rēfuczeis bey šwiežeis, minšitaisēis Palmū Lapais apštrupintu. Teip jie pietini Galą Salūs Sumatra atfeko. Kapteinis ant Krantūs isfējēs užlipo ant aukštūs Uldūs ir be Perstojimo i Pētū Rytus žwalgēs. Toly, labay toly dwi mēlini Kalno Wiršuni matomi buwo. Kapteinui šidwi Kalno Wiršuni, kuridwi prie Krantūs Salūs Java pasifele, labay geray pažystami buwo, nēs tie Sziepei, kurie i Miestą Batavia lūbj bēgti, tū Wietą ant Atšifimo pasinaudoja. Da-

bar todel tift tū fiaruzi Tarpą be reifėjo atšifelti, kursai Sumatrūs Galą nū Salūs Java atšifira.

Raktije Kelewei pro keles majas Salas pradēgo, kurios apgywentos turėjo buti, nēs šen bey ten žiburei buwo matomi, o jie ir su seleis Sziepjū Laimais susistio. Pries Rytą jie i wieną žlenki pas Krantū Salūs Java ibēgo, kur 23 Sziepei Inkarus ismetę gulejo. Kapteinis nuėjo pas Wadą wieno pažystamo holendiskio Utrūto, pas Admirolą Friedrich Houtmann is Alkmaar, kursai jū meilingay priēme, pawietawojo, su naujeis Rubais apredē ir potam podraug su jo Draugais pas Gendrolguwernierę i Miestą Batavia nusiunte, kur už jus daugiaus rupinama tape.

Po trumpo Gžeso, kaip Kapteinis wēl pilnay buwo atfigawēs, jam wēl Wedimas wieno Sziepio padūtas tape, su kurūm jis giliukingay i Hollantą sugryjo. I sawo Lewiskę pargryjēs suraše jis sawo Patrymus anoj swetimoj Žemėje ir padawe ši sawo Raktū i Drutą. žmones su Nusidymijimu apie jo pawojingaję Relionę skaitē, o kad Tarpais jis sawo Papasafojimus ir labay i žgi isstēs buwo, tai is wiso tift galim wieryti, kas jam ant Jūrū bey Priegadoje tarp Medinujū yra nusistifus.

(Galas.)

Zine su Pasimėgimu priimta tape. Ponui Regierungos Prezidentui tūjau teipojau per Torkai Magistro Dekawone iskreškiamą tape, o ir Ponui Stadtrotui Chesing Danc-koj Zine dūta apie Patwirtinimą hito jo Skyrimo.

Nemuno Wandū wis pamajelum gi-lyn senta, o po Trumpo Gžeso jis wēl pa-prastaji Aufstunq bus atsiekeš.

Antrašis Susiejimās Prifaitinujū Su- dzjōs sime Mete prasidēs 17. Mercq. Wy- resnoju bus kaip ir pašūji Kartq Pons Land- geritēs Direkteris Risse.

Tilžeje, 19. Februariju. At praėjū- siōs Naktiēs Nemunas wēl Ledus yra pra- dējēs wartyti, nēs Pagadai dabar isfigaidry- jus yra Dras wēl kaltefnis pastojēs, ir iki- siol per keles Dienas is Rytū pareinasis as- trufis Wējas i Sziaurę bey Wakarus apsi- sufēs.

Jfrutj, 18. Februariju. Szendient- fatis Arklia Turguš buvo labay aplankytas ir is wisū Szalia dide Daugybė Arklia su- westa. Pirkejū teipojau didis Skaitlius buvo susiejęs, ale dēley aukštujū Prekiū tikt menkiaus te buvo perkama. Uz gerg Arklia tape 600 iki 2500 Mk. uzmofta, Darbo- Arklei iki 600 Markū uzmaryti tape, pra- stelnuiū Arklia tikt menkay kas pirkti te norejo.

Karaliaucziūje, 16. Februariju. Pons Profesorus Dr. Kuršatis yra is sawo Ku- nigo Uredo prie lietuwiskosės Diemo Szluz- mōs, kaip Skaitytojai jau žino, isstojēs ir dabar dar iki 1. Oktoberio š. M. nū sawo Szluzmōs Atlikimū Urlaupq emēs. Wedimq teip wadinamosēs lietuwiskosēs Žemina- rijōs, jauniems Teologams itaisytōs, yra dabar Pons Kunigs Lafneris ušlēmēs, o Dufiū Kupintojo Uredq prie lietuwiskujū Zalneriū Karaliauczioniskosēs Garnizundōs at- lisk Pons Kunigs Brelwit is Laptau, kur- sai wis po feturiū Nedēliū i Karaliaucziū parkeltawēs Mišę laikys ir šw. Weczerę is- dalys. Szitq Padawadijimq yra karališkoi Konzistorija podraug su karal. Gendrol-ku- manda isleibusi.

Lowēs, 15. Februariju. [Dwynas Iš- gelbėjimas.] 25 Metū senasis Berns Zwejo Bōlt is Sarkawōs, Augusts Tollstūhn Wardu, perfele Bagalbinintus sawo Gaspadoriaus 3. Februariju su majū Upēs Laimu iki jū Waltēs, kuri netoly nū Mariū Krantōs In- farq ismetusi gulėjo. Jam besugryšiant la- bay staigus Szturms pasifele, sugrebe iq men- taji Laimq ir su jame Sedencziū i Mares nuneše. Berns tape nū stencancziōjo Laimo i Wandeni isbloktas. Kaip aukštay Wolai yra tēj, galime is to numanyti, kad didzioji Walte, kuri Stencancziamjam ant Bagalbōs pareiti norejo, apwirtho ir prieg to wiens žwejs is tōs nustendo. Su Drabužeis be- plaudams ir nū aukštujū Wolū šen ir ten mēliojams, atsieko tas bednasis Berns sawo wienatiji Lufestis Mieri, butent apwerstaję Walte, prie kuriōs jis sawo Smertis Bati- mēje prifkabino. Szitame trudname Pasi- laikyme, wis is wien saltame Wandeni su Emerczju kowodams, prifseko jis po 36 Abnū Naktiję nū Banedēlo ant Utarninto Ledaus; is buvo fokius 4 Kplomēterius nū Lo- wēs Kiemo atstu ir teipogi sersay per Ma- res fokius 50 Kplomēterius toly persi- kapanojēs. Sziczion jam pasiseke, ant Dugno apwerstosēs Waltēs ušfigauti ir cze Nakti praleisti, kaip mishtis galim, su Malda, pri- figatawodams ant Emerczjo, kurfai jam po Alkiū buvo. Ale Dangaus Rotoje buvo fi-

teip pasirta. Tas Berns Szaltjje nenustipo, bet sekancziam Rytmetj dar Bagalbōs haukti istenge. Szitq Szauksmq isgirde Gaspado- rus Romads bey Gaspadoriaus Sunus Ma- jutis, kurudu tūjau atbēgo, jeib pagal Zma- nymq pagelbētu. Nū Wējo suwarptieji Le- dai nelafke ir teipjan rodēs ir negalima, su Walte iki to Negilufingojō nufigauti. Ale tikt tūdu Wyru bande tam Bedzui artny pareiti. Szifai sawo pašūjē Syla suēmēs rēplojo ant Rankū bey Kojū, prieg to jis daug Kartū iki Galwōs i Wandeni ismuko, ale wis laufan isfikapanojō ir jus galiausey atsieko. Wiens is Işgelbetojū eme ji pas- sawę i sawo Ghywenimq, kur jis Kawonę bey Utgawinimq rado. Işgelbetasis wos i Na- mus parėjus tūjau dar Sawiesiems wienq Gromatq rašyti Syla turėjo.

Smaleninkūse pas Rubeziū, 16. Februariju. Netoly nū ficzion gulencziamē Rastigēmū Dware fiose Dienose wiens Geifnerio Patti, Ruditi pagimde, kurfai prie kojūōs Rankōs šefis powisam geray augusus Pirktus tur. Ir musū pacziamē Kieme ran- dasti wiens Ruditis, Sunus wiens žydisko Kupcziaus, kurio wiens Roje labay dymq Pawidulq tur. Iki Kelio Roje powisam kaip fitofio žmogaus Roje isweizd, nū Ke- lio ale ji tiesog i Szalę isstefa ir jōs Gals i dwi Dali persidaljya kaip kofī žuwies Udēga. Prie kojūōs hitū Daltū randasi 5 Pirktai. Iş Tikro todel tas Waifins tris Rojēs su 15 Pirktais tur. —

Iš Berlyniškojo Nedēdienēs Laifko.

5. Geresnus Sopagus.

Zerlone ghyweno wiens labay pagiris Kunigs, Straufas Wardu, tas jau per daug Metū su didele Žegnone Diemo Wpnicziōj dirbēs ir per sawo Mišes tulam Griekin- kui Işganimo Keliq parodēs buvo. Ale tas senasis Pons su Leishbe prafe, kad žmonēs geraji Keliq pažindami ir tūmi waifsczotv. — Wiens Diena atėjo Kurpjus prie Ku- nigo Strauso, jam Sopagams Maczu imti. Tai darpdams jisai Kunigui pasakojo, kaip mielay jisai prie jo i Baznyčę einas, kofiq bagotingq Žegnong jisai is jo Mišiu turys, ir kaip jisai tiktay dabar wisus sawo Grie- tus, ale ir Işganytojo Weilę tikray pažinti gamēs. Dabar jisai Atleidimq sawo Orlektū ir naujq Syla ant naujōs Ghywastis junias ir todel pasidrystas Pong Kunigq prašyti, ir uz ji Diemo melsti, kad jo Tikėjimo žwake ne wēl użgestu.

Kurpjus ilgay ir daug buvo kalbēs ir dymijos, kad senasis Pons ant to jam nieko ne atsake. Jisai todel i ji ney klausdamas žiurėjo. Dabar Kunigs Straufas jam sake: „Je, tai as rods noru daryti ir uz tawę melsti. Ale tu man nū dabar ir geresnius Sopagus padirbsi, kaip pirma, koley tu dar neghyws Pagonis buwai.“

Kurpjus tai girbedams i Kunigq jū dau- giaus žiurėjo. Ar rasi jis is to dymijos, kad ansai jam apie Tikėjimq taip mėgstamay kalbant apie Sopagus mislyti galėjo, arba rasi ir tai apdumojo, kad wienam Kriščionimi pastojus ir jo Darbas apie tai Ludimq būti tur — tai as ne žinau; ale tai as žinau, kad senasis Straufas ušrijai Daiktq tropijo, butent kad naujas Tikėjimas ir naujq Ghy- wasti bey gerus Darbus promyti tur.

6. Rojele.

Kiemelje B. tape nekuriems Gimdytojams feturiū Metū sens, labay metingas Waile- lis, kurfai jū bey sawo Brolektū Szirdis

Daugsmu buwēs buvo, per Smerti atimtas. Kaip neghywas Rudifelis Lawono Rubais apredytas i Grabq dētas buvo, tay jo Tews jam dar nepražydušę Rojelę i pašypusę, saltq Ranselę idėjo — „Tu patfai juf dar Rojēs Pimpurelis esi, Smertis nuffintas, pirmeng tu is tikro žydeti pradėjai,“ sake smutnasis Tews, tq Kwietkelę sawo nabastin- kui Suneliui apierawodams. Ale sekanc- zoj Dienose, kaip Grabq uždaryti reikėjo, pamate Tews su Nusistebejimu, kad tas Ro- jēs Pimpurelis Rudifio saltos Ranselē at- siwērēs, sawo Lapelius isšplētēs ir žydeti pra- dējēs buvo. Szī Rojelēs Rozonis apsmut- nitujū Gimdytojū Szirdis labay palinksmino, nēs ji siems apie tai tikra žinę dawē, kad ir dar tikt žėdu šanti žmogisfoji Kwietka, kuri pawytuse ir paštyruse Grabe gul, ne todel Smertis nuffinta tape, jeib ant wisa- dos suardyta pasiliktu, bet kad jē Smertis gaisinti ne galēs, toliaus isšisplēti ir isst- platinti, ir kad ji jōs Gžesui priėjus, sawo Grožybėje ir Weilingume Dangaus Darje amžinay stowēs ir slowingay žydes.

Sj..... L.....

Turgaus Preke

16. Februariju 1884.

	Tilžeje Klaipėdoj					
	M.	S.	M.	S.	M.	S.
Kweczei	6 50	8	7 70	8		
Rugei	4 60	5 40	5 30	5 70		
Miežei	3 40	5 50	4 50	5		
Awijos	2 40	3 20	2 70	3 20		
Zirnei, balt.	6	8 50	7	7 50		
Zirnei, rain.	7	9 50	8	8 50		
Koputes	2 30		2	2 20		
Kiaugei ant Kapōs	2 25		2 10			
Swiestas	1		90	1		
Kiauliena	50	55	50	60		
Zautiena, geriausoji	40	45	60	70		
Weršiena	30		20	50		
Awiena	40		40	50		
Sziens	3	3 30	2 50	3		
Szandai			2	2 25		
Szandai uz Kapq	24	30				
Šemenei uz nauj. Sziep.						
Timotai uz Centneri	23					
Kruštene, prašta	34					
Awijū Krūpai	50					
Linai uz Centneri			28			
Malta, minkšta			51	54		
Malta, tieta			60	66		

Turgaus Prekes Karalauzije

nū 16. Februariju.

Uz po 100 Swarus Szieno 2 Mk. 20 Pen. iki 3 Mk. — Pen., Szandū 1 Mk. 50 Pen. iki 1 Mk. 67 Pen., Kwieczū 7 Mk. 06 Pen. iki 8 Mk. 24 Pen. Augū 5 Mk. 63 Pen. iki 6 Mk. 25 Pen., didziujū Miežiū 5 Mk. 71 Pen. iki 6 Mk. 86 Pen., majiujū Miežiū 5 Mk. — Pen. iki 6 Mk. — Pen., Awijū 5 Mk. 20 Pen. iki 6 Mk. 20 Pen., rainū Zrenū 9 Mk. 50 Pen. iki 10 Mk. 50 Pen., baltū Zrenū 8 Mk. 40 Pen. iki 8 Mk. 60 Pen.; uz naujaję Szepeli Kopuczū 2 Mk. — Pen. iki 2 Mk. 50 Pen.; uz Swarq Zautiendōs 40 iki 60 Pen., Kiaulendōs 50 iki 60 Pen., Awienōs 30 iki 50 Pen., Weršienōs 30 iki 60 Pen., Swiesto 1 Mk. — Pen. iki 1 Mk. 10 Pen.; uz 15 Kiaužus 75 Pen. iki 85 Pen.

Malkōs-Pardawimo Termynai

nu 25. Februarijū iki 1. Merco 1884.

- 25. Febr. Žeg. 10: Trapėnuse prie Zukucio, Trapėnū Dbersterties.
- 26. " " 10: Kartlej prie Brehm, nu Dbersterties Zbenhorft.
- 26. " " 10: Berštalijuse prie Kadner, Dbersterties Badorien.
- 27. " " 9: Zestertijuse, Dinkū Dbersterties.
- 27. " " 9: Kieme Dbersterties nu Dbersterties.
- 28. " " 10: Kieme Dbersterties.

Priedetka prie № 8. „Tilzes Keleivio“.

Tilžėje, 22. Februariju.

Sviečiausios Gines.
Rome, 18. Februariju. Pasakba apie bandytąjį Vistadejstę ant Karaliaus Gyva-
žies rodo ne wisą istikiamą esanti. Dau-
giaus žiniūs apie tą Rustikimą ištisio dar
neprejo. Enrastoji Pleczka ne buvo su
Dyramitu, kaip sakoma, bet tikt su Paraku
bey Stiklo Szufemis papildyta.

— 19. Febr. Pries Szandarą mestoji
Plecza yra 15 Centimeteriu auksta ir sawyje
175 Gramus Feuerwertio-Parako tur. Ka-
ralus bus nu Miesto Kotūs prie jo Pargry-
zimo pasweikinams.

Londono, 20. Februariju. Apatinis
Saimo Butas yra Uzmanymą dėl Pabarimo
Gladstones Ministerijsės dėl pastajame Szese

Egypto Zemėj nusidawusija Atstikima su
311 Balsais pries 262 Balsu atmetes.

Berlyno Prefiū-Depeše.

Rublis Popieriaus-Pininguse
ant 100 Rbl. . . . . 199 Mk 20 Pf.

Apsakimai.

Kunstiškias Dantis
Plombierawimus bey Dantū
Operacionus
(be Skaudėjimo).
Benno Mez
Tilžėje, Goldschmiedestr. 9.

Darbawiete Dantu Siekoriaus
M. Karpes.
Istatimas kunstiškū Dantū, Plom-
bierawimas bey Dantū Opera-
cionai.
Tilžėje, Wandens Ul. Nro. 1.

„Tilzes Keleiwis“,
pirma „Naujasis Keleiwis“,
Ceilungū-Prefiū Raistūse Metui 1884
po antroju Stryu o Nro. 7 iragybas,
pareina Tilžėje kas Nedelę Pė-
nyczytoj. Apsteliawimai ant hito
Laisko yra ant
Bertainio Meto po 50 Pf.
Tilžėje Reylenderio Knygū Dru-
koryjoj, o kitur prie wisū Posto
Anstaltū priimami. Tie Apsteli-
tojei, kurie pacjoj Drukeryjoj
„Tilzes Keleiwis“ ant czielo Meto
Piningus popirma imofedami apr
stelija, gauna lietuwiskases Ka-
lendas bey lietuwiskas Eulė-
rians Knygeles weltu ir difay.

„Tilzes Keleiwis“ parnesa
sala Surasimū is Wierūs Da-
lypū bey siotū Pamokinimū swar-
jansus Dalytus is kasdienistujū
Rustikimū, Gemes bey Ciecorystės
Saimo Surotyimū, Gines is
Miesto bey Prowincūs, Prisai-
tintujū Subziūs, Papasakojimus,
wisokę Ginę, Turgaus Prefes is
Tilžės, Klaipebdūs bey Karaliau-
czaus, Priminimus, kada ir tur
Galwija bey Arklia Turgai nu-
laimi bus, toliaus Rastūs Par-
dawimo Termynus, Rublis Prefes,
Gromatnyczig i. t. t.

Apsakimai

po smulkeis Rastais drukawotą
Gylę uš 10 Pf. priimami tampa
ir wisuse Kreizuse, tur tikt wien
Lietuwiniškai ghwena, didzianis
Ishlatinimū randa. Berstatymis
i lietuwiską Kalbą nekastoj niekų.
Drukoryja „Tilzes Keleiwis“,
J. Reyländer bey Sunus.

Mes prisiulome geriausius nebaltintus suktus,
kaip ir baltintus bey wisokeropay
parwutus Bumbulus,

Wila-Wilnas bey Szody-Wilnas jau
nu 80 Pf. praš ir meldziame Reikalui esant pas
mus ateitei

M. I. Weinberg & Sunus,

Tilžėje, Wokiecziu Ulyczioj Nro. 4.

Kulimo Masinas Rankomis bey nu Arklia waromas;

Göpelwerkis nu 1 iki 4 Traukimo Gywoltems, ant Wie-
tūs stowinczius bey wejamus;

Akselio Masynas nu 21 iki 32 cm Pjowimo Platumo
pagatawija kaip ypatiskus Bataishmus
geriausame Işdirbime ir prisiunczia ant pigiausū Prefiū su Uştowa-
Bataishmū bey Prefiū Surasas frankerotay bey difay.

Ph. Mayfarth & Co.,

Fabrike Zemės Gaspadorystės Masynū Frankurte prie Maino.

Del Balengwinimo musū Birteja prilaitom mes Işrutij Zoposto
Logari, ir Apsteliawimai, ant **Ph. Mayfarth & Co.** i Işrute
adreferoti, bus tūjau iswedami, teipjau ir prie reikalingū Bagerinimū
o Apsteliawimus ir musū Agents Pono **A. Großgerge Szma-
lininkuse** priima.

Mieli Prietelei Lietuwiniškai!

Audimo Gjesas yra jau cze, o mes turime labay gerū
audziamū Bumbuliū, suktū ir nesuktū, **Wila** bey
Masynūs Gijū wisuse Numuriuse. Aplankytit mumis
tikt tanke, mes uš wisus sius Laworus pigiausės Prefes
te imam, tofes piges, kad niekur pigiaus nepirsite; todel
neuzmirskit musū.

Bartschat & Eckert,

Tilžėje, Wokiecziu Ulyczioj Nro. 6.
prie Swiesto Turgaus.

Audziamus Bumbulus,
Audziamus Wilnas,
Audimū Gies,

prisiulau wienat geriausoj Işpatybėj ir didziausame Işsiştrime.

Kaip pragej pigu Laworą priminu dar:

Suktus Bumbulus . . . . . 1 M.

Resuktus . . . . . 75 Pf.

kaip ir wisokius sius Laworus teipojau piges.

D. Wunderlich,

K u s n e j.

Matruzū

Szluzmos Knygos

yra gaunamos prie
J. Reyländerio bey Sunus.

Iş musū Drukoryjūs dabar
patlab parėjo lietuwiskoj Kalboj
Korawonu

Zofanknyges

Wokiskūs Ciecorystės
nū 15. Meiju 1871.

Prefe 80 Pf., jey frankerotay
prisiuncziamos buti tur 90 Pf.

Reyländer bey Sunus.

Silkes, powisam
swiežu Laworą, la-
bay geras, uš Bac-
tą po 31 M. R. R.,
25 M. R. bey 15 Mf. M. ga-
taway uzmoftant, prisiulo

G. Sunsalz jaunasis,
Klaipebdoj,

Lybandūs Ulyczioj Nro. 40.

Deley kitū Prasi-
dejimū ketu aš sawo
Gruntstuti **Steppon-**

Nedziuse, 46 Murgū didi, po-
draug su du Kartu sienausama
Bebrupės Piewa nu 2 Murgū
Didumo bey Geineriū Butą su
7 Murgais, is wiso arba ir is
Dalkės, su Gaspadorystės Dalk-
tais o ir be tujū ant pasabniū
Işfiderėjimū pardūti. Tas Grunt-
stutis gul Bertaini Myliūs n
Szasijs, o nu Stoniskū Gel-
feldwario teipjau Bertaini M
liūs astu.

J. J. Mertins.

Walnas Pardawimas.

Mano Gruntstuti Jastteliusje,
110 pruf. Murgū didi su Wie-
womis Keme Kublins, Wytū
Parapijoj, tetu aš ar is wiso arba
ir Parcelese, su Gaspadorystės
Dalktais, kaip ir be tujū pardūti,
ant so aš Termyną ant 10. Mero
pirm Pētū ant Zegoriaus 10
statau. Imofejims ant Pusės,
ant antrosės Pusės galiu 10 Metū
palauti.

Ikiniks **Chr. Swars**
Jastteliusje.

Jemės Gaspadorystės Mašynas!

Afkelio - Mašynas, Kulimo Mašynas, Triėrus, Javū Spausmuves, Javū - Cychtjimo - Mašynas, Nėvū Bjaustmuves, Putmeles, Decimal - Szoles, Galvijū Swarczius, Stalo - bey Ramū Swarczius, Mangaltus bey Wringmašynas, Miesės - , Desfrūs - bey Dūnūs - Pjowimo Mašynas prišulo pigiausė

Carl Manleitner,
Lilžeje.

Gegen Einſendung von 60 Mt. oder unter Nachnahme verſenden **Bobholz & Bieler, Berlin W.** Genthinerſtraße 41.

neue tadelloſe Singer A-Maſchinen (deutſches Fabrikat) mit ſämmtlichen Apparaten, Verſchlüſſkafte, Tiſch mit Friers und Metermaß, Geſtell mit Rollen und Medaillon, allen neuen Verbeſſerungen, als: Nadauslöſung, Nidelrad, Selbſtpuler, Faden - Abſchneider, Fadenlüftung, ſich ſelbſt ſchließender Schieber, Schiſſchenheber, Nadel - Einſetz - zange, mittelſt deren man die Nadel ſelbſt im Dunkel ohne Uebung ſchnell und richtig einſetzen kann, ſowie mit noch vielen anderen Neuerungen u. Verbeſſerungen incl. Verpackung bei 3 jähr. Garantie.

Gerianes stambes

Kurenimo Anglis

prišulau ſawo dbyſi Logari parulmūti norėdamš po 1 Marki uš Centneri. Dibėnius Szmotus perſant pardūdu pritiſkančėy pigiaus

Adolph Gerlach Paſkejiis,
Lilžeje, Auſtjojoj Ulyczioj Nr. 91.

Lozai

po 1 Marki ant

Ioterijos Cilzes
Budawojimo Draugystes

yra gaunami prie
J. Renländer bey Sunaus.

Uš 10 Markiū 11 Lozū.

Ziupones, furioš ſawo Czeſę ſuſilauk, randa meilingą Priėmimą prie nū Wyriauſybės iſtatytoſės Szekau - ninkū Pagalbininkės Lubowſky Karalkauzėje Pruf., Border - Roſ - garten 49, Apaczioj po Katrės.

Mano wertingiems Birėjiems dūdu tą Zinę, kad aš ſawo mašū **Taworū bey Galanterijūs Kroma** geray zortie - rawės eſu ir ant pigiauſā Preſiū pardūdu:

Tafes nu 40 Pf. iki 1 Markio, **Pūdėlius, To - relius (Schwius), Blindus** bey wiſofius fitus **Por - celynus, Kajangſo - bey Stiflo - Taworus.**

Plastiuſe, Februarijauš Mėneſij 1884.

F. Herrmann.

Plastiu Kampui fitūmi apſakau, kad aš nu ſendien geriauſi **Cukara** 45 Pf. uš Swarę, czielę Galwę per - fant dar pigiauſ;

Muskebota 40 Pf. uš Swarę,

labay gerus **Ryſus** 15 Pf.

labay gerus **Kapijūs Pupas** nu 75" iki 1 Mt. 40 Pf. uš Swarę,

geriauſę **amerikoniskā Kiaulės Szmulte** 55 Pf. uš Swarę, 10 Swarū perſant po 54 Pf.,

wiſofius **Gėrimus** ant pigiū Preſiū, kaip antay gerę **Jamaikā - Ruma** 3/4 Płeczioje nu 1 Mt. iki 1 Mt. 50 Pf. uš Płeczioj,

gerę **ſaldy Wyna** uš Literi po 60 Pf. iki 90 Pf.,

Muskotwynā uš " " 1 Mt. 20 Pf.,

kaip ir wiſoferopus fitus **Materiolės - Taworus** ant pigiauſi Preſiū pardūdu

Peczius - Plotes, Kafalio Duris, Cychtjimo - Duris, Rėnū - Duris, Kafaliū - (Krosniū) Uzdaryklas bey **Kajius** pardūdu, pa - ruimoti norėdamš, uš kojnę tikt wien priimamą Preſę.

Plastiuſe, Februarijauš Mėneſij 1884.

C. A. Frenzel.

Cajūte M. 300. Zwischendeck
= M. 80. =
Nr. 792.

Directe Post-Dampfschiffahrt Hamburg-Amerika

Nach New-York jeden **Mittwoch u. Sonntag** mit Deutſchen Dampfschiffen der **Hamburg-Amerikanischen Packetfahrt-Actien-Gesellschaft** August Bolten, Hamburg. **Auskunft u. Ueberfahrts-Berichte bei: Wilh. Mahler in Berlin, Invalidenstrasse 121.**

Kinder unt. 12 d. Hälfte, unter 1 Jahr 9 M.

Wiſoferopi **Bėgorei** tampa ſu Uſiſtowėjimu uš gerę Cjimą geray ir pigėy perſaiſomi (pa - gerinami). Nauji Bėgorei, Re - gularatėrai, Delmono - Bėgorei bey prie Siendš kabinami Bėgorei ant pigiauſiā Preſiū.

Adalbert Bacher,
Bėgarninkš.
Lilžeje, Kazerndš Ulycz. Nro. 12.

Darzininkū - Szuile Ragainės Sendwaryj

pradėš ſu 1. Apriliu nauji Pa - moſſo Metę, ant furio dar keli Augintinei pagal iſ Pradzjūs ſtarytūſus Padawadyjimūš Pri - ėmimą randa. Madawimus reik iſiusti Wyreſniamjam to Auſtalto **Rittergutsbezicerni P. Mašk,** Ragainės Sendwaryj.

Musu Bemej warty - jamas Dobilu - Sieklas

Raudonū - , baltū bey žaliū **Dobilū Sėklę** eſu iſ Breslawdš ſu Uſiſto - wėjimu uš cycht, wotkiſtę, nu amerikoniskā Primaikali walnę Sėklę, telpojau ir ſu tūm Atteſtu gawės, kad Sėklę nu Szilko Zolės walna.

Carl Manleitner,
Lilžeje.
Priminimas. Czepat engl. Raſygraš, Seadella, Timotai.

S. Wächterio žalioji Aptieka bey Drogū

(S. Böhmer)
Lilžeje, Wokieciā Ulyczioj Nr. 63, prišulo:
Skilwio - bey Sutrowhjimo Die - karſtwa pries Skilwio Standė - jimą, Traukimą bey Walgio Renorėjimą uš Płeczioj 1 Mt.
Krutinės - bey Roſulio - Priprowā uš Pl. 1 Mt.
Dr. Müllerio Gydimo Pri - prowa, labay maczyjančę pries Gėlimę ir wiſofius Standė - jimūš, Standulus, Ronas i. t. t. uš Dezele 50 Pf.

Mudziamus Bumbulus bey audziamas Wilnas,

kaip ir Mašynū Gijės aš tikt papraſtu Budu wienat geriauſoj Ppatybėj te laitan. Ppaczėy aš ant Likumo Parošt mano Ta - worū nurodau. Prekes tokiōš pigioš, kaip tikt wien galima.
W. Jzakowis,
Lilžeje, Wokieciā Ulyczioj Nr. 65.

Pianinos, Billig, baar oder kleine Raten. **Weidenslauser, Berlin NW.**

Et i wienat tikra po hitę Markę.
Huste-Nicht
Berichtl. geschütz

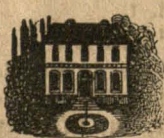
(Ne-kofek!)
Salyklo - Ekstrakts bey **Karameles***
nu **L. S. Pietſch & Co.**
Breslawoj.

Per didziame Skattliuje pri - ſiustus Deſawonės Raſtus pra ſita wiſugeriauſėy iſſiban - djuſoji Priprowa wartojama prie **Kallo Uſtibimo, Kallo Glemū, Kallo bey Krutinės Staudėjimu, Kofejimo, leng - wjo** bey ſunkio, nu maſian - ſojo **Kallo Staudėjimo** iki **Plaucziū Wigdš.** Tarp dau - gel Priſipajinimū turime ir wienę Deſawonės Raſtę nu **Jo Eſſelencs Feldmarſalo Growo Moltſio.**

*) Ekstrakts uš Płeczioj po 1 Mt., 1 Mt. 75 Pf. bey 2 Mt. 50 Pf. **Karameles** po Roſyta uš 30 Pf. bey 50 Pf. Gau - namos Lilžeje prie Aptieko - riauš **G. Böhmer** žalcioj **Aptiekoj.**

Dr. Sprangerio Gydimo Plosteris

atim tūſau Karſti bey Staudėjimą wiſū pulkjanziā Ronū bey Star - duliā. Szita Priprowa gelb pries Ugnies Ronas, nuſaluſius Sa - narus, atlaiko iſſitelancę Miesę ir nedūd Ronai raudonai paſtoit, gyda ſuputuſę Krutinę, Szafus paſenuſes Rojū Ronas, piktus Birštus i. t. t. Ji iſtrauk be jokiū Manſhtinimo Priprowā, be jokiū Pjowimū Staudulus, iſ - cychtjya ir gydo tūſus. Prie wi - ſofiu Kalko Regalinėjimą, kaip an - tay prie Roſulio, prie Traukimo, Raulo Gėlimo, Rugardš Staudė - jimo i. t. t. tūſau Palengwinimą randi, jey ſtandzenczūſus Sanruš ſu fitu Ploſteru apbedi. Tikt bandyt, tay matyſi, kad gelbės!
Wienatiji Pardawimo Wiet - **S. Wächterio** „Zalojoj Ap - tiekoj“ Lilžeje. Preke po 50 Pf.

Mano Gruntſtufi, 26 Murgū dibi, ſu 3 Gywenimo - Trodomis bey 1 mazu Wėjo - Ma - lunu ketu aš ſu ghwais bey ne - ghwais Gaspadorystės Daiktaiš pardūti.
Martin Bintakin,
Rattkiſtufe, Piktupėnā Parapijoj